

Pressinformation från Stockholm konst

Ny konst i det renoverade Medborgarhuset

Plats: Medborgarhuset, Medborgarplatsen i Stockholm

I samband med en omfattande renovering av Medborgarhuset har konstnärerna Maria Hedlund, Lina Selander, Runo Lagomarsino och Kristina Matousch /Anders Soidre skapat nya konstnärliga gestaltningar som förstärker den viktiga platsens mångsidiga karaktär.

Medborgarhuset i Södermalms hjärta är viktigt för många stockholmare. Byggnaden uppfördes 1936–1939 efter ritningar av Karl Martin Westerberg. I det mångfunktionella huset ryms hörsalar, bibliotek, gymnastiksal, simhall med mera. Fastigheten är markerad med blått på Stadsmuseets kulturhistoriska klassificeringskarta, vilket signalerar synnerligen stora kulturhistoriska värden.

Under 2016–2020 genomfördes en total rekonstruktion av Medborgarhuset som nu har blivit ännu mer tillgängligt. Bakom de nya lösningarna står Nyréns arkitektkontor med Tomas Rosén och Johan Forsman Sachs som ansvariga arkitekter.

Som allaktivitetshus är Medborgarhuset en mötesplats för människor med olika bakgrund och intressen. Den generella strävan under ombyggnaden var att skapa en känsla av större öppenhet och rörelse i själva huset och i anslutning till det. Detta blev också en övergripande idé bakom det konstprogram som togs fram för det nya Medborgarhuset. Det finns en sorts underförstådd rörelse mellan de självständiga konstverken och arkitekturen, mellan exteriören och interiören, mellan seendet och lyssnandet. I varsitt formspråk förmedlar konstverken frågor kring det förflutna och framtiden, kring det kollektiva och det individuella och kring det sociala och det personliga. De olikartade uttrycken, som till synes är varandras motsatser, är aldrig statiska utan handlar om växelverkan.

Konstnärerna Maria Hedlund och Lina Selander har arbetat med anslutning till Tranströmerbiblioteket. **Maria Hedlunds** stora intresse och en återkommande utgångspunkt för hennes fotobaserade konst är fascinationen för människans samlande. Genom kamerans lins studerar hon föremål, växter, stenarter och insekter. Oftast befinner de sig i ett övergångstillstånd och har förlorat sitt ursprungliga sammanhang. Hedlunds bildsviter, som systematiserar det hon ser, är snarare en meditativ tolkning än en strikt dokumentation. Uppreppning är ett av konstnärens viktigaste stilgrepp.

För Medborgarhuset har Maria Hedlund skapat ett fotocollage som monterats in på de stora glaspartierna i ljusgården i vuxenbiblioteket. Hon har utnyttjat ljusgårdens rymd och höjd. Verket kan upplevas från olika våningsplan och från olika perspektiv. Förutsättningen var det mellanrum som glaset, enligt Maria Hedlund, generar: ett fiktivt rum mellan faktiska rum. Motivet för hennes verk, som balanserar mellan det figurativa och abstrakta, är olikartade stenar och mineraler som fritt svävar eller långsamt faller i en majestätisk rörelse, som om tiden frös fast. Det förflutna och nuet möts.

Ytterligare ett verk av Maria Hedlund finns i huvudentrén på plan 4. *Valens vithet III* är en serie om 18 fotografier av ett akvarium med en vit val. Bildsviten är en tydlig referens till den klassiska romanen *Moby Dick* (1851) av Herman Melville. Verkets placering på väggen mellan

---

biblioteket och simhallen har också en naturlig koppling till vatten. Här handlar det även om att påminna betraktaren om en ständig växelverkan mellan natur och kultur, tro och vetenskap och om den ibland svårbestämda gränsen mellan frihet och fångenskap.

Lina Selanders komplexa konst kretsar ofta kring historiska händelser och geografiska platser, både verkliga och fiktiva. I sin gestaltning för Medborgarhuset har hon utgått från en detalj i den berömda renässansmålningen *Ambassadörerna* (1533) av Hans Holbein. Mitt i målningens nedre del finns en gåtfull form som betraktarens blick först kan tyda ur ett visst perspektiv, som gör resten av bilden svår att uppfatta. Den dödskalle som då uppenbarar sig är ett tecken på dödens ofrånkomliga plats i livet. Det är en vanitassymbol och väcker existentiella tankar.

Utanför barnbiblioteket har Lina Selander frilagt det anamorfa kraniet från Holbeins målning och skapat en linjeteckning av ledljus på väggen i trappan. Motivet uppenbarar sig på olika sätt från olika perspektiv. Trots det grafiskt förenklade men sofistikerade formspråket finns här ett teatralt inslag och en anknytning till Shakespeares *Hamlet* och Yorrick. Gestaltningens karaktäristiska form förmedlar något som både är allvarligt och komiskt, farligt och lekfullt.

På plan 4 har Lina Selander tagit sig an den gamla biljettkiosken från 1940-talet. Biljettkiosken har fått en ny funktion och har förvandlats till en minibiograf. Genom ett fönster kan man titta på filmen *Modellen med den röda fågeln*, filmad med en analog 8- och 16-mm kamera. Verket består av bilder från Medborgarhuset under renoveringen, exteriörer från Medborgarplatsen med omgivningar, barn på scenen i Kulturskolan i Bredäng, en filmremsa som bränns sönder, förstenade djur- och människogestalter i Pompeji, döskallar i Neapel, en gränd i Hebron och en resa till Damaskus. Filmen visar barn i olika tider och miljöer och gestaltar barndom genom drömscener och parallella världar. Textfragmenten kommer från Astrid Lindgrens novell *Sunnanäng* (1959).

Biljettkiosken är invändigt klädd med ett turkost sammetsdraperi, som förstärker känslan av ridå, scen och teater. Det står också en liten pall framför kiosken så att små barn ska kunna titta in på filmen. Som en tidskapsel låter den betraktaren förflytta sig mellan då och nu.

Enligt beställarens och brukarnas önskemål förbinder Lina Selander motivvalen med Elsa Olenius, en betydelsefull pionjär inom barnbiblioteksverksamhet och barnteater, och med författaren Astrid Lindgren. Både Olenius och Lindgren propagerade för att barnen skulle närma sig världen i dess komplexa skepnad genom lek, litteratur, teater och konst.

Runo Lagomarsino skildrar ofta glappet mellan olika kulturfärer, belyser historiska skenbilder och arbetar med frågor kring språk och översättning. Hans konstnärliga gestaltning för Medborgarhusets simhall består av tre delar. Verket anspelar på vattnets dubbla natur: som gräns och som passage. I sin konstnärliga strategi utgick Lagomarsino från arkitekturen och strävade efter att konsten skulle vara en integrerad del av den. På simhallens övre plan, på kortväggen ovanför bassängen, skapade han ett verk direkt på väggen. Den monumentala målningen föreställer en båt i dimma. Motivet är hämtat från boken *La Conquista de Los Mares* (1936) som handlar om de stora upptäcktsresorna.

Det nautiska temat fortsätter i form av dekal som rytmiskt upprepas på simhallens kaklade väggar. De mörkgröna dekalerna tycks guppa på det ljusgröna kaklet och påminner om vattnets rörelse. Bilden föreställer Stockholms första stadssigill. En historisk bild blir därmed en del av nuet. Lagomarsino anspelar här på idén om en inbjudande stad som öppnar sig mot vattnet.

På några utvalda ställen på balkongracket placerade Lagomarsino avgjutningar som om någon hade hållit i raket och lämnat avtryck av sina händer eller lutat sina armbågar där. Dessa spår förmedlar en osynlig närvaro av dem och det som passerat men som ändå finns kvar.

Den nya huvudentrén till Medborgarhuset ligger mellan de höga stentrapporna mot Medborgarplatsen. Det är en central passage mellan interiören och det öppna torget. För att markera denna knutpunkt har **Kristina Matousch/Anders Soidre** skapat en skulptur i form av en gigantisk råbandsknop, gjuten i kiselbrons. Verket kommer att installeras under våren 2021. Mer information kommer.

Maria Hedlund, född 1961, tog sin examen i fotografi på Fotohögskolan Göteborgs universitet 1993. Hon har ställt ut på Moderna Museet i Stockholm, Onomatopée i Eindhoven, Kohta i Helsingfors med flera. Hedlund är universitetslektor i fri konst vid Konsthögskolan i Malmö.

Lina Selander, född 1973, är utbildad vid Kungl. Konsthögskolan i Stockholm och Akademin Valand i Göteborg. Selander representerade Sverige vid Venedigbiennalens internationella utställning 2015. Hon har bland annat ställt ut på Institute of International Visual Arts i London, Bonniers Konsthall och Moderna Museet i Stockholm.

Runo Lagomarsino, född 1977, är utbildad vid Konsthögskolan i Malmö, Akademin Valand i Göteborg och Whitney Independent Study Program i New York. Hans verk har bland annat visats på Guggenheim i New York, Reina Sofía i Madrid och São Paulo-biennalen. Lagomarsino representerade Sverige i Venedigbiennalens huvudutställning 2015. Han tilldelades Moderna Museets Vänners Skulpturpris 2019.

Kristina Matousch, född 1974, är utbildad vid Nordiska konstskolan i Karleby, Finland och på Kungl. Konsthögskolan i Stockholm. Hon har ställt ut på Moderna Museet i Stockholm, The International Studio & Curatorial Program i New York, Trondheim konstmuseum med flera. Hon är representerad bland annat på Moderna Museet, Malmö Konstmuseum och Maria Bonnier Dahlins Stiftelse.

Anders Soidre, född 1970, är utbildad vid Konsthögskolan i Malmö. Han är representerad vid Malmö Konstmuseum och Helsingborgs Stads Samlingar. Soidre har skapat offentliga gestaltningar och ställt bland annat ut på Malmö Konsthall, Galleri Thomas Wallner och Skissernas Museum i Lund.

Kontakt Stockholm konst:

Stefan Hagdahl, chef Stockholm konst /stefan.hagdahl@stockholm.se, 08-508 31 320

Konstprojektledare: Monika Nyström

En procent till konst

Stockholm konst arbetar för och med stockholmarnas egen konst.
Verket har tillkommit genom enprocentsregeln.

www.stockholmkonst.se